

במה מדליקין פרק שני שבת

לב.

עין משפט
נר מצוה

(א) ונכחית ר' יוחנן ארבעה
תנאים ר' יוחנן (א) (ב) (ג) (ד)
רבה (א) תנאים כ:
(ז) ונכחית ר' יוחנן קט:
טוספת יומא פ"ד;
(ח) טוספת פ"ג ברכות לא;
(ו) טוספת פ"ג (א) (ב) (ג)
מחמת ר' יוחנן (א) (ב) (ג) (ד)
(א) (ב) (ג) ר' יוחנן.

ראשית קראתי אתכם. ראשית תבואתה (ירמיה ג): **עסקי ראשית**. ראשית עריסותיכם (גמדבר טו): **הריני נוטל נשמתכם**. ותלמד רביעית דמכם ויבנה נרמס ויבטל שם ראשיתכם. ונשים ונאוו על כך כדלמרינן בבראשית רבה"ה היא אינדה חלתו של עולם שעל ידה נטרד אדה"ר שמתרס כחלה וכבחה נרו של עולם ושפכה דמו ועוד שזרבי הכית תלויין ונפל תורא. לארץ שהוא עומד לשמיטה הכל ויהא טורח להשליט. כך הואיל ואיתרע מולה מזומנת פורענתה לנא: **ספיס שירוס אמסא**. תרנה

קרא א מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ר"ל ושמירת נפש
ל' ו מ"ג ששן שט ש"פ
י"ד ס"י ק"ו ספ"ק ה
כ"ג:
ק"ש ב מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
מפוכה ה"ל א ס"ג ס"ג
פ"ק י"ג ט"פ ס"ג י"ד ס"י
ש"ה ספ"ק א:

רבינו הגאון

ראשית קראתי אתכם על
עסקי ראשית הוררתי
(אתכם) כגון החלה
ההוררתי. נשפה שקריות
נר נחתי כסע על ספקי נר
ההוררתי אתכם אם אתם
מקיימים אותם מוטב ואם
לא הריני נוטל נשמתכם.
ולמה בשעת לילה אמר
ראב נפול תורא תרתי סכיני.
תיפיש תירוס אמא תד
מתכבט נירתי. פי' תרבה
התירוס השפחה על
אדונתה אחת הבאה תהיה
עליה. כלומר ספיס רבת
מכנסת אדונתה ומקבעת
אדונתה את הכל בלבה
והיא משפלה לה בבאה
אחת הכל. וכן רעיא מתנאי
ועיא דהיתמא אבב חוסר
מילי ואבי (יר"ו) חושבנא
אפי' רעה ספח שאין יוכל
לרר. וכן ברייתא דרבי
בשוח כשמכניע בשער
גדרות האן כדמתרגמינן
חורין רעו וביבת הדין
(ב"ב) כדתנן תבוסט לא
לדיר. שם פעלה חשבון
הברייתות שברוחה ויש ספק
אוהה. בתנות של יין
הכל אוהבין באין ושוהאין
בשולש בעל התנות כדי
שישמוט עמו. אבל אם רואין
שתנפס אדם בבית הכנסת
או בבית המדרש ליענש
כל אוהביו ברוחין לא
אזרי כהן פניה אלוהי. לא
יעמוד אדם במקום סכנה
ראמי עושין לי נס (שבת)
אין עושין לי נס. ואם
עושין לי מנכין לו מוכיחו
שנאמר קטנית מכל החסדים
וגו'. לעולם יבקש אדם
חמדים שלא יחלה שאם
יחלה אפוהו לו הבא נזת
והפטר. ת"ר חלה ונזה
למות אפוהו לו תורה
שכן דיר כל הממחיים
מחיים. אדם יוצא לשוק
יאה דומה כמי (שבת)
לסודיות. חש בראשו דומה
כמי שתנהדו בקולר. עלה
למטה דומה כמי שהעלוהו
לגדודים לידו. אם יש לו
פרקליטין הבלמין עליו
זכות ניצל אם לא לא יצל.
השבוה ומעשים טובים
הן פרקליטין של אדם.
אפילו התקציט למטרין
עליו חובה ואחר מלמד
עליו זכות ניצל. שנאמר אם
יש עליו מלאך מליץ אחד
מני אלף להגיד לאדם ישור
ויתונו ויאמר פדעוהו מרדת
שחת מצאתי כופר. שלשה
בדקי מיתה. כרבנן דאסרי
סחתי ולירות. (אמרי) לה
ג' דבקי מיתה כ"רא דאסרי
סחתי לירות. כלומר בדקה
ברו מיתה שלא עשה.

על שקורין ארון הקודש ארנא.

לא ארון שטשה לנלא קאמר
דמתמסא לא היו מוכרים ארון שהיה
לפני כמה שנים שגנו צנית הרלשון
אלא לארון שצנית הכנסת אע"ג
דנכל דוכתי קרי ליה מינה דמתן
העובר לפני המזבח היורד לפני המזבח
(ברכות פ"ה דף נ"ד.) אורי"י אשכחן
נמי דקרי ליה ארון כדלמך תשעה
וארון מלטרפין ושם פ"ו דף נ"ז (א):
מקרא

ראשית קראתי אתכם על עסקי ראשית
ההוררתי אתכם נשמה שנתייבם בקריה נר
על עסקי נר הוררתי אתכם אם אתם
מקיימים אותם מוטב ואם לא הריני נוטל
נשמתכם וכו"ש בשעת לידתו אמר י"רבא נפל
תורא חדר לסכינא אבי' אמר תפיש תירוס
אמתא בחד מחטרא ליהוי רב פסא אבב
שבקיה לרויא דמנפשיה נפיל פל מר עוקבא
אמר רעיא חגרא ועיני ריהמין אבב חוטרא
מילי ואבי דרי חושבנא רב פפא אמר אבב
תנואתא נפישו אחי ומרחמי אבב ביוני לא אחי ולא מרחמי וגברי היבא
מיבדקי אמר ריש לקיש בשעה שעוברים על הגשר גשר ותו לא אימא כעין
גשר רב לא עבר במברא דתיב ביה עכו"ם אמר דילמא מיפקיד ליה דינא
עליה ומתפיסנא בהדיה שמואל לא עבר אלא במברא דאית ביה עכו"ם אמר
שטנא בתרי אומי לאו שלימי ר' ינאי בדיק ועבר ר' ינאי למעמיה ר'אדמר
אלעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה לומר שעושין לו נס שמה אין עושין לו
נס ואם עושין לו נס מנכין לו מוכיחו אמר רבי הגין מאי קראה יקטנתי מכל
החסדים ומכל האמת רבי יוצא ביומא דשוחא לא נפיק לבני דיקלא אמר ר'
יצחק בריה דרב יהודה לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם יחלה
אומרים לו הבא זכות והפטר אמר מר עוקבא מאי קראה יכי יפול הנופל
ממנו ממנו להביא ראיה תנא דבי רבי ישמעאל כי יפול הנופל ממנו (ממנו)
וישמגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב: ת"ר ימי שחלה ונטה למות
אומרים לו התודה שכן כל המומתין מתודין אדם יוצא לשוק יהי דומה בעיניו
כמי שנמסר לסרדיו חש בראשו יהי דומה בעיניו כמי שנתנהו בקולר עלה למטה
ונפל ליה דומה בעיניו כמו שהעלוהו לגדודים לידו שכל העולה לגדודים לידו
אם יש לו פרקליטין גדולים גדולים ואם לאו אינו ניצול ואלו הן פרקליטין של אדם
תשובה ומעשים טובים ואפי' תשע מאות ותשעים ותשעה מאמרים עליו חובה
ואחד מלמד עליו זכות ניצול שנאמר יאם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף
להגיד לאדם ישור ויתנו ויאמר פדעוהו מרדת שחת וגו': ר' אליעזר בנו
של ר' יוסי הגלילי אומר אפילו תשע מאות ותשעים ותשעה באותו מלאך
להובה ואחד לזכות ניצול שנאמר מליץ אחד מני אלף: תנו רבנן על
שלש עבירות נשים מתות יולדות רבי אלעזר אומר נשים מתות יולדות
ר' אחא אומר כעין שמכנסות צואת כניהם בשבת וי"א על שקורין לארון
הקודש ארנא: תניא ר' ישמעאל בן אלעזר אומר בעון שני דברים עמי
הארצות מתים על שקורין לארון הקודש ארנא ועל שקורין לבית הכנסת בית
עם ישר אומר יושלש בדקי מיתה נבראו באשה ואמרי לה
שלשה דבקי מיתה נדה וחלה והרלקת הנר חדא כר' אלעזר וחדא כרבנן
תניא רשב"ג אומר הלכות הקדש תרומות ומעשרות הן הן גופי תורה
ונמסרו

תורה אור השלם
1 קטניו מכל החסדים
ומכל האמת אשר עשית
את עברך בו במקלי
עברתי את הדרך הזה
ועתה הייתי לשעמ חמטות
באשתי כפי יד
2 כי תבנה בית קודש
ועשית מעקה לגגך ולא
תישים דמים בביתך כי יפול
הגמל ממנו: וירוס כ"ב ח
3 אם יש עליו מלאך מליץ
אחד מני אלף להגיד
לאדם ישור ויתנו ויאמר
פדעוהו מרדת שחת
וגו' ר' יוחנן כ"ב ח

הגרות הב"ח
(א) ר"י דיה יאלו תן
פרקליטין (שטשה למטה)
אחי ויב' ס"ה א' ה':
(ב) אמר שבת ר"ל לנ"ד:
(ג) ר"ה דבקי מיתה עומת:

לעין רש"י
בטורין (בשוד"א).
הבא.
ספ"ט (פריש"א).
ארון.
מיתמ"ר (מיתמ"ר).
ארון כלים.

מוסף רש"י
מנבין. מתקנין יחידות ג'
שלשה בדקי מיתה.
שטשה נדקת כהן כשעת
הפניה שאם יחלה ס' אחת
מסע חמט. ברכות ס"א.

על שקורין ארון הקודש ארנא.
לא ארון שטשה לנלא קאמר
דמתמסא לא היו מוכרים ארון שהיה
לפני כמה שנים שגנו צנית הרלשון
אלא לארון שצנית הכנסת אע"ג
דנכל דוכתי קרי ליה מינה דמתן
העובר לפני המזבח היורד לפני המזבח
(ברכות פ"ה דף נ"ד.) אורי"י אשכחן
נמי דקרי ליה ארון כדלמך תשעה
וארון מלטרפין ושם פ"ו דף נ"ז (א):
מקרא

ראשית קראתי אתכם על עסקי ראשית
ההוררתי אתכם נשמה שנתייבם בקריה נר
על עסקי נר הוררתי אתכם אם אתם
מקיימים אותם מוטב ואם לא הריני נוטל
נשמתכם וכו"ש בשעת לידתו אמר י"רבא נפל
תורא חדר לסכינא אבי' אמר תפיש תירוס
אמתא בחד מחטרא ליהוי רב פסא אבב
שבקיה לרויא דמנפשיה נפיל פל מר עוקבא
אמר רעיא חגרא ועיני ריהמין אבב חוטרא
מילי ואבי דרי חושבנא רב פפא אמר אבב
תנואתא נפישו אחי ומרחמי אבב ביוני לא אחי ולא מרחמי וגברי היבא
מיבדקי אמר ריש לקיש בשעה שעוברים על הגשר גשר ותו לא אימא כעין
גשר רב לא עבר במברא דתיב ביה עכו"ם אמר דילמא מיפקיד ליה דינא
עליה ומתפיסנא בהדיה שמואל לא עבר אלא במברא דאית ביה עכו"ם אמר
שטנא בתרי אומי לאו שלימי ר' ינאי בדיק ועבר ר' ינאי למעמיה ר'אדמר
אלעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה לומר שעושין לו נס שמה אין עושין לו
נס ואם עושין לו נס מנכין לו מוכיחו אמר רבי הגין מאי קראה יקטנתי מכל
החסדים ומכל האמת רבי יוצא ביומא דשוחא לא נפיק לבני דיקלא אמר ר'
יצחק בריה דרב יהודה לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם יחלה
אומרים לו הבא זכות והפטר אמר מר עוקבא מאי קראה יכי יפול הנופל
ממנו ממנו להביא ראיה תנא דבי רבי ישמעאל כי יפול הנופל ממנו (ממנו)
וישמגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב: ת"ר ימי שחלה ונטה למות
אומרים לו התודה שכן כל המומתין מתודין אדם יוצא לשוק יהי דומה בעיניו
כמי שנמסר לסרדיו חש בראשו יהי דומה בעיניו כמי שנתנהו בקולר עלה למטה
ונפל ליה דומה בעיניו כמו שהעלוהו לגדודים לידו שכל העולה לגדודים לידו
אם יש לו פרקליטין גדולים גדולים ואם לאו אינו ניצול ואלו הן פרקליטין של אדם
תשובה ומעשים טובים ואפי' תשע מאות ותשעים ותשעה מאמרים עליו חובה
ואחד מלמד עליו זכות ניצול שנאמר יאם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף
להגיד לאדם ישור ויתנו ויאמר פדעוהו מרדת שחת וגו': ר' אליעזר בנו
של ר' יוסי הגלילי אומר אפילו תשע מאות ותשעים ותשעה באותו מלאך
להובה ואחד לזכות ניצול שנאמר מליץ אחד מני אלף: תנו רבנן על
שלש עבירות נשים מתות יולדות רבי אלעזר אומר נשים מתות יולדות
ר' אחא אומר כעין שמכנסות צואת כניהם בשבת וי"א על שקורין לארון
הקודש ארנא: תניא ר' ישמעאל בן אלעזר אומר בעון שני דברים עמי
הארצות מתים על שקורין לארון הקודש ארנא ועל שקורין לבית הכנסת בית
עם ישר אומר יושלש בדקי מיתה נבראו באשה ואמרי לה
שלשה דבקי מיתה נדה וחלה והרלקת הנר חדא כר' אלעזר וחדא כרבנן
תניא רשב"ג אומר הלכות הקדש תרומות ומעשרות הן הן גופי תורה
ונמסרו

תורה אור השלם
1 קטניו מכל החסדים
ומכל האמת אשר עשית
את עברך בו במקלי
עברתי את הדרך הזה
ועתה הייתי לשעמ חמטות
באשתי כפי יד
2 כי תבנה בית קודש
ועשית מעקה לגגך ולא
תישים דמים בביתך כי יפול
הגמל ממנו: וירוס כ"ב ח
3 אם יש עליו מלאך מליץ
אחד מני אלף להגיד
לאדם ישור ויתנו ויאמר
פדעוהו מרדת שחת
וגו' ר' יוחנן כ"ב ח

הגרות הב"ח
(א) ר"י דיה יאלו תן
פרקליטין (שטשה למטה)
אחי ויב' ס"ה א' ה':
(ב) אמר שבת ר"ל לנ"ד:
(ג) ר"ה דבקי מיתה עומת:

לעין רש"י
בטורין (בשוד"א).
הבא.
ספ"ט (פריש"א).
ארון.
מיתמ"ר (מיתמ"ר).
ארון כלים.

מוסף רש"י
מנבין. מתקנין יחידות ג'
שלשה בדקי מיתה.
שטשה נדקת כהן כשעת
הפניה שאם יחלה ס' אחת
מסע חמט. ברכות ס"א.

(א) ע"י עין עך כנ.